

Brüsszel, 2018. november 16.
(OR. en)

14181/18

Intézményközi referenciaszám:
2018/0236(COD)

ESPACE 63	MI 822
RECH 483	ENER 372
COMPET 763	EMPL 527
IND 337	CSC 321
EU-GNSS 26	CSCGNSS 10
TRANS 533	CSDP/PSDC 649
AVIATION 149	CADREFIN 343
MAR 166	CODEC 1971
TELECOM 397	

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Biz. dok. sz.:	9898/18 + ADD 1-4
Tárgy:	<i>Az Európai Unió Tanácsa (Versenyképesség – Belső Piac, Ipar, Kutatás és Űrpolitika) 2018. november 29-én és 30-án tartandó ülésének előkészítése</i> Rendelet az Unió űrprogramjának létrehozásáról (első olvasat) – Véleménycsere

I. BEVEZETÉS

Az űrtechnológia, az űradatok és az űripari szolgáltatások az európai polgárok mindennapi életének nélkülözhetetlen részévé váltak. A világűrben folytatott tevékenységek az Unió számos szakpolitikáját segítik és egy sor stratégiai prioritását támogatják. Alapvető fontosságú szerepet tölthetnek be az olyan kihívások kezelésében, mint az éghajlatváltozás, a fenntartható fejlődés, a határellenőrzés, a tengerfelügyelet és az uniós polgárok biztonsága.

Az új szereplők megjelenése és az új technológiák kifejlesztése forradalmasítja a hagyományos űripari modelleket. Rendkívül fontos, hogy az Unió a továbbiakban is vezető szerepet töltsön be világviszonylatban ezen a területen, és ennek részeként autonóm hozzáféréssel rendelkezzen a világűrhez és technológiailag független legyen, mint ahogy az is, hogy ösztönözze a tudományos és a műszaki fejlődést, valamint támogassa az uniós űripar (különösen a kkv-k, az induló vállalkozások és az innovatív vállalkozások) versenyképességét és innovációs kapacitásait.

II. JAVASLATTERVEZET – RENDELET AZ UNIÓ ŰRPROGRAMJÁNAK LÉTREHOZÁSÁRÓL

Az Unió űrprogramjának létrehozásáról szóló bizottsági javaslat – amelyről most folynak a tárgyalások – az európai űrstratégiáról szóló bizottsági közleményt követő intézkedések részét képezi. Az aktuális helyzetet tükröző legutóbbi elnökségi kompromisszumos javaslatot a 13987/18 ADD 1 dokumentum tartalmazza. A tárgyalások során kiderült, hogy a konkrét és hatékony európai űrpolitika megvalósításához elengedhetetlen három kulcskérdésben (irányítás, autonóm hozzáférés a világűrhez, illetve a vállalkozói szellem és az új üzleti lehetőségek előmozdítása) magas szintű politikai közreműködésre van szükség.

a) Irányítás

A jó kormányzás egyike azoknak az alapvető elemeknek, amelyek az uniós űrprogram és az európai űrstratégia tényleges megvalósításának biztosításához szükségesek. Egyértelműen azonosítani kell és meg kell határozni a Bizottság, a tagállamok, az Európai Unió prágai székhelyű Űrprogramügynöksége, az Európai Űrügynökség (ESA) és az összes egyéb érintett érdekelt fél szerepét, valamint a közöttük fennálló viszonyt. A siker egyik zálogát változatlanul az EU és az ESA közötti kapcsolatok jelentik, az úgynevezett „Űrtanács” újjáélesztésére irányuló szándék pedig határozott jele a két szereplő közötti együttműködés elmélyülésének. A Bizottság pénzügyi partnerségi keretmegállapodás megkötését javasolja az Európai Unió Űrprogramügynökségével és az Európai Űrügynökséggel. Ez a megállapodás a szóban forgó három szereplő közötti pénzügyi kapcsolatokat hivatott szabályozni és azok koherenciáját biztosítani, egyszerűsítve és hatékonyabbá téve ezáltal a közöttük fennálló kapcsolatokat.

b) Hozzáférés a világűrhez

Az európai űrstratégia a követendő célok egyikeként „a világűrhez való autonóm hozzáférés fenntartását” határozza meg. Az Unió az első olyan európai intézmény, amely európai hordozórakétákat szerez be, ezáltal pedig aktív iparpolitikai szerepet tölt be az előirányzott üzleti modellek kialakításában. Az elkövetkező 10–15 év folyamán az EU több mint 30 műholdat tervez felbocsátani a Galileo- és a Kopernikusz-program keretében, elsősorban az olyan jövőbeli európai gyártmányú hordozók, mint például az Ariane-6 és a Vega-C segítségével. A felbocsátási szolgáltatások már most is a Kopernikusz- és a Galileo-program végrehajtásának kritikus fontosságú elemét jelentik. A világűrhez való autonóm hozzáférés megszilárdítása érdekében megfelelő intézkedéseket kell mérlegelni, alaposan megvizsgálva azokat és egyértelműen meghatározva azok kereteit.

Az európai űrstratégia keretében a Bizottság olyan intézkedéseket javasol, mint például a felbocsátási szolgáltatások iránti kereslet összesítése vagy a kutatási és innovációs tevékenységek támogatása, valamint megvizsgálja majd, hogy miként lehetne támogatni az európai felbocsátási infrastruktúra létesítményeit, amikor erre uniós szakpolitikai célok, illetve szükségletek teljesítése érdekében van szükség.

c) A vállalkozói szellem és az új üzleti lehetőségek előmozdítása

A műholdas kommunikáció, a Föld-megfigyelés, sőt még a felbocsátó rendszerek területén is, az űrtevékenységek egyre inkább megnyílnak a magánberuházások előtt. A világűr immár a globális értéklánc részét képezi (ez az úgynevezett „új világűr”), amely egyre több olyan új céget és vállalkozót vonz, amelyek feszegetik az űrágazat hagyományos határait. Az űradatok, világűrrel kapcsolatos információk és űripari szolgáltatások felhasználása – egyéb információforrásokkal ötvözve – számos lehetőséget kínál új downstream alkalmazások és szolgáltatások kifejlesztésére. Mindez új lehetőségeket nyújt olyan innovatív termékek, szolgáltatások és folyamatok kifejlesztésére, amelyekből valamennyi tagállam ipara profitálhat, az űrágazaton belül és kívül egyaránt új kapacitásokat generálva és értéket teremtve. Minden tagállamban és európai szinten is célirányos intézkedésekre és kapacitásépítésre van szükség ahhoz, hogy megfelelő ökoszisztéma, valamint kedvező szabályozási és üzleti környezet jöhessen létre.

III. KÉRDÉSEK AZ IRÁNYADÓ VITÁHOZ

Felkérjük a delegációkat, hogy folytassanak eszmecsere-t az alábbi három kérdésről, hogy ezáltal politikai hozzájárulást biztosítsanak az Unió űrprogramjának létrehozásáról szóló rendeletre irányuló bizottsági javaslattal kapcsolatos tárgyalások folytatásához:

1. kérdés: *Melyek azok a legfontosabb irányítási alapelvek, amelyeket az uniós űrprogram célkitűzéseinek teljesítése érdekében követni kell?*

2. kérdés: *Milyen politikai impulzusra és iránymutatásra lenne szükség ahhoz, hogy biztosítani lehessen az Unió autonóm hozzájárását a világűrhez és az EU technológiai függetlenségét, valamint hogy az európai űripar versenyképességének fenntartása és megerősítése érdekében élni lehessen az „új világűr” kínálta lehetőségekkel?*

3. kérdés: *Miként lehetne előmozdítani egy űrökoszisztéma megteremtését és egy olyan üzleti modell kialakítását, amely – képletesen fogalmazva – elhozza a világűrt a Földre és az uniós polgárok szolgálatába állítja az űripari szolgáltatásokat? Miként lehetne tagállami és uniós szinten tovább javítani az érintett szolgáltatások és termékek piaci elterjedését, a kkv-k és induló vállalkozások fejlődésének támogatása és az uniós ipar globális versenyképességének növelése érdekében?*